

szereket kapnak használatra, de ezt valamilyen formában szabályozni kell. A megoldást a jogászoktól várom, mert én senkitől sem szeretnék hangszert elvenni. Tény azonban, hogy az elmúlt évtizedek amolyan ingyenes juttatásaként jutottak ezekhez hozzá és átláthatóvá kell tenni a tulajdonviszonyokat. Miért van nála a hangszer, kinek a tulajdona, milyen feltételekkel maradhat továbbra is az illetőnél, milyen feltételek mellett kell visszaszolgáltatnia, milyen kötelesség van a hangszerekkel kapcsolatban, stb.

– *Mi a helyzet a vonós hangszerekkel, amelyeknek folyamatosan emelkedik az ára és amelyeket nemrég a világ első helyen számon tartott hangszerszakértője segített felértékelni? Van-e olyan elképzelés, amely szerint nem meghatározott személyek, hanem meghatározott poszton játszó személyek használják mindaddig, ameddig az adott poszton teljesítenek?*

– Ez a gond szerencsére ebben a pillanatban nem az én gondom, mivel nálunk elsősorban a

fúvós hangszerek és a zongorák vannak (sőt, egészen más zenekar fúvósai is a mi leltárunkban szerepelnek). A vonós mesterhangszerek a Zenetudományi Intézet és a Magyar Állami Operaház tulajdonát képezik. Nálunk is van néhány ilyen instrumentum – de függetlenül a tulajdonosok személyétől ezt a területet is tisztába kell tenni. Az én felfogásom szerint ezekre pályázni kelljen és ha valaki már nem koncertezik, akkor kerüljön más művészhez az adott hangszer is. Sajnálatos módon e hangszerek száma nem túl sok és reálisan még ez a szám is csökken, ha figyelembe vesszük, hogy egy kiváló, aktív koncertező művész egy szép napon úgy dönt, hogy ezentúl külföldön kíván élni és a magyar állam tulajdonában lévő hangszerével idegen országban telepedik le. A ma érvényben lévő szabályzók szerint ezt megteheti, de éppen ezért kell az egész dolgot alaposan átgondolni és a szabályokat is átalakítani. Nem hiszem ugyanis, hogy ilyesmi bár-

hol másutt a világon előfordulhat. Akkor is lépni kell, ha tudom, hogy egy művész erős szimbiózisban él azzal a hangszerrel, amelyen nap mint nap gyakorol.

– *Hogy lehet az, hogy e kézenfekvő anomáliák még nem szűrtak senkinek sem szemet? Tíz éve másról sem szól az életünk, mint hogy mindent meg kell változtatni, ami 1989 előtt történt. Az esetenként százezer nagyságrendű hangszerek elég komoly tételt képeznek kulturális örökségünkben és mégsem beszélnek róluk...*

– Nem értem, miért, de azt a listát, amelyen a számon tartott hangszerek és mellettük az azokat használók neve szerepel, jobban és nagyobb titokban őrzik, mint az Angol Nemzeti Bank aranykészletét. Nem tartom ugyanis valószínűnek, hogy nyilvánosságra kerülés esetén hirtelen felvásárolnák ezeket a hangszereket, hiszen áraik gyakran egy kisebb intézmény többéves költségvetésével vetekszenek.

Tóth Anna

Közép Európai Zenei Fesztivál

Ménesi Gergely bravúros beugrása, Soltész Ágnes sikere a zsolnai fesztiválon

Április 9-15-ig rendezték meg Zsolnán a X. Közép-Európai Zenei Fesztivált. A jubileumi ünnepekre kitűnő zenekarokat és szólistákat hívtak meg. Jómagam a zsűri munkájában vettem részt, melynek feladata egy 32 éven aluli szólista kiválasztása volt, aki további fellépésekre kap meghívást.

A nyitó hangversenyen a zsolnai Szlovák Szimfonikusok játszottak. Az együttes ez évadban ünnepelte megalakulásának 25. évfordulóját. Repertoárjukat a barokk, a klasszikus a romantikus és a XX. századi zene alkotja. Karmesterük: Leos Svarosky. A műsorban Beethoven: Prométheusz teremtményei, Haydn: No. 100. Katona szimfónia, Dvořák: a-moll zongoraversenye hangzott fel. A koncerteken viszonylag ritkán hallható versenymű szólistája Adam Skoumal (cseh) volt, aki technikailag kifogástalanul, helyenként meglehetősen keményen játszott.

A második napon a konzervatóriumi hallgatók országos versenyén díjat nyert hallgatók léptek fel. Magdolna Frankova (oboa), Matej Arendarik (zongora) produkciója kiemelkedő volt. Április 11.-én a Szlovák Kamarazenekar (Pozsony) adott felejthetetlen estet. A Bogdan Warchal által 1960-ban alapított együttes az egész világon ismert, 200-nál több lemezük jelent meg. A legkiválóbb szólistákkal játszottak már együtt, így többek között Perényi Miklóssal is.

Ezen az esten Stamitz: G-dúr Sinfonia, Bruckner: Adagio, Schubert: A halál és a lányka hangzott el magávalragadó előadásban, majd Haydn: G-dúr versenymű zongorára és hegedűre c. műve szólalt meg. Szólisták voltak: a 14 éves Frantisek Janoska és testvére, a 15 éves Ondrej

Janoska. A kettősverseny igen stílusosan hangzott el, a zenekar és a karmester nagyban segítette a Haydn interpretáció sikerét. Mindkét szólista muzikalitása igen figyelemreméltó.

Április 12-én a Brno-i Kamarazenekart hallhattuk Jyri Mottl vezetésével. Az együttes 1977-ben alakult. Igen széleskörű repertoárral rendelkezik és nagy szerepet játszik a cseh zenei életben. A műsor első felében Martinu: Szerenád, Janacek: Szvit vonósokra c. művét játszották igen autentikus előadásban. A műsor második felében Soltész Ágnes játszotta Vivaldi: Négy évszak c. versenyművét. A gyors tételek temperamentumos igen virtuóz előadása, a lassú tételek poétikus megszólaltatása, a tökéletes összjáték a zenekarral teljesen magával ragadta a közönséget, amelyet a szűnni nem akaró vastaps is bizonyított.

A fesztivál további részében szóló koncertekre került sor.

Végül a záróhangverseny következett. Előtte azonban napokig izgalomban volt a Fesztivál Szervező Bizottsága, mert megbetegedett Peter Feranec, aki a kassai zenekart vezényelte volna. Nagy kérdés volt, hogy kit tudnak találni ilyen rövid idő alatt, aki a szombati koncertet elvezényli. Ménesi Gergely az igazán kitűnő fiatal magyar karmester pillanatok alatt elvállalta a beugrást. A Kassai Szimfonikus Zenekar 1968-ban alakult. 1969-től Bystrík Rezucka a vezető-karmagyk. Nagyon rövid idő alatt nemzetközi hírnévre tettek szert. Számos lemezük jelent meg. (Raff, Rubinstein, Waldetauf művek). A repertoárjukhoz tartozik az összes ismert mű a barokktól a XX. századig. Koncertet adtak is-

mert szólistákkal és vendégkarmesterekkel. A magyarok közül Ács János, Héja Domonkos, Ménesi Gergely dirigálták már őket. Külföldön is több alkalommal felléptek: Bécs, Salzburg, Prága, Barcelona, Hong-kong voltak sikereik helyszínei.

1998-ban Pavarotti volt vendégük. Majd sikeres tunét adtak Mexikóban és az Amerikai Egyesült Államokban.

1998-tól Tomas Koutnik prágai karmester a vezető-karmesterük. Az elkövetkező időben részt vesznek a Kassai Tavaszi Fesztiválon, és szeptemberben az Orgonafesztiválon. Ebben az évben Békéscsabán és Miskolcon is adnak koncertet.

A zsolnai fesztivál záróhangversenyének első részében Beethoven: c-moll zongoraversenye hangzott el, a szólista Peter Toperczer és Ménesi Gergely előadásában. Különösen a II. és III. tétel karaktere volt igen jó. Ménesi Gergely szuggesztív dirigálása, a szólistával és a zenekarral történő tökéletes összhangja a zenei megoldásokat illetően példaértékű volt. A csellista kapta a zsűri díját. A műsor befejező száma: Mendelssohn: Olasz szimfóniája volt. A sodró lendületű indítást, a karmester határozott intéseit és minden rezdülését a zenekar híven követte.

A közönség szűnni nem akaró tapsa és bravózása méltó befejezése volt a Fesztiválnak. Ménesi Gergelyt új koncertmeghívások várják.

A Fesztivál szervezői: a Szlovák Zenei Centrum és képviselőiben Dr. Viera Polakovicova mindent megtettek az egyhetes rendezvény sikeréért.

Dominé Kemény Erzsébet